

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	43.
Nastavna cjelina / tema	V. ISUS KRIST – OSLOBODITELJ
Nastavna jedinica / podtema	5. Isusova čuda

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.1. Učenik na temelju odabranih biblijskih tekstova prepoznaje vjeru kao put k slobodi.

OŠ KV A.6.2. Učenik analizira odabrane biblijske novozavjetne tekstove (književna vrsta, temeljni sadržaj, likovi).

OŠ KV A.6.2. Učenik otkriva dublju životnu poruku biblijskih tekstova.

OŠ KV B.6.2. Učenik prepoznaje u Isusu Kristu Osloboditelja koji riječima i djelima pokazuje istinski put slobode i spasenja.

OŠ KV B.6.2. Učenik analizira poruke i vrijednosti koje vode do istinske i pune slobode.

OŠ KV C.6.1. Učenik uočava originalnost Isusove poruke i njegova odnosa prema čovjeku.

Ključni pojmovi	čudo, znak, kraljevstvo Božje, vjera, oslobođenje, ozdravljenje, život, spasenje
Središnje / problemsko pitanje	Kako Isus svojim čudima pokazuje Božju blizinu i kraljevstvo Božje te zašto je vjera važna u susretu s njim?
Nastavne metode	rad s udžbeničkim i biblijskim tekstom, misli–razmijeni–podijeli, razgovor, rad s videom, uspoređivanje, analiza slike, problemski zadatci, vizualno organiziranje i crtanje
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, mješoviti rad
Nastavna sredstva	udžbenik, radna bilježnica, digitalni udžbenik, bilježnica, računalo i projektor, videozapisi, biblijski tekstovi, radni predlošci i kartice, bojice i papir
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti: uku A.3.3., uku C.3.3.; Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Likovna kultura: OŠ LK A.6.2., OŠ LK B.6.1.; Informatika: C.6.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje razumijevanja glavnog teksta, odgovora uz videozapise i biblijske tekstove, razlikovanja čuda kao znaka od čuda kao predstave te povezivanja vjere s Isusovim djelovanjem.

Vrednovanje kao učenje: samoprocjena koliko učenik može objasniti poruku odabranog Isusova čuda i povezati je s pojmovima vjera, oslobođenje i kraljevstvo Božje.

Vrednovanje naučenoga: kratka formativna provjera značenja Isusovih čuda i poruka odabranih biblijskih događaja; formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože Oče, hvala Ti za Isusa koji je riječima i djelima pokazao da si blizu čovjeku. Otvori nam oči da u njegovim čudima prepoznamo znakove Tvoga kraljevstva, srce da vjerujemo i ruke spremne činiti dobro. Oslobodi nas straha i nauči nas pouzdati se u Tebe. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati: „Ne boj se! Samo vjeruj...” (Lk 8,50). Učenici deset sekundi ostaju u tišini i u sebi ponove riječi koje su im najviše ostale u pamćenju.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 71.”

ili:

„Učenici će izabrati jednu od prispodoba i u pet rečenica napisati: slika iz života – radnja – preneseno značenje – poruka – primjer za danas.”

Motivacija:

Učenici će promotriti tri predmeta: komadić kruha, zavoj i malu papirnatu lađu. Učenici pojedinačno zapisuju jednu riječ koja im povezuje sva tri predmeta. Zatim u paru biraju jednu zajedničku pretpostavku i obrazlažu je u jednoj rečenici.

Rješenje: Moguće poveznice: pomoć, potreba, opasnost, zdravlje, spašavanje, Isusova čuda. Nije potrebno pogoditi temu; cilj je pobuditi pitanje što predmeti imaju zajedničko.

Razgovor:

- Što bi komadić kruha mogao predstavljati? (Glad, hranu ili dijeljenje.)

- Na što nas podsjeća zavoj? (Bolest, ranu, ozdravljenje ili pomoć.)
- Što mala lađa može značiti? (Putovanje, oluju, opasnost ili spašavanje.)
- Može li jedan događaj biti više od nečega neobičnog? (Može postati znak koji upućuje na dublju poruku.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo temu „Isusova čuda“. Posebno ćemo uočiti da Isus čudima ne želi zadiviti ljude radi sebe, nego pomoći čovjeku, osloboditi ga zla i pokazati novi svijet – kraljevstvo Božje. Istraživat ćemo: Kako Isus svojim čudima pokazuje Božju blizinu i kraljevstvo Božje te zašto je vjera važna u susretu s njim?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (individualni rad, rad u paru i zajednička provjera, 13 minuta)

Učenici će u sebi pročitati tekst „Isusova čuda“, udžbenik, str. 49. Uz tri riječi izdvajaju dokaz iz teksta: ZNAK – što su čuda; OSLOBOĐENJE – zašto ih Isus čini; VJERA – što se traži od čovjeka. Zatim u paru uspoređuju odabrane rečenice i zajedno oblikuju definiciju Isusova čuda u najviše petnaest riječi.

Rješenje: Moguće: Isusova čuda su znakovi kraljevstva Božjega kojima Isus pomaže i oslobađa čovjeka te ga poziva na vjeru.

ZNAK – što su čuda?

OSLOBOĐENJE – zašto ih Isus čini?

VJERA – što se traži od čovjeka?

Ili:

Učenici će pročitati tekst „Isusova čuda“, odgovoriti na pitanja i promatrati shematski prikaz.

Razgovor:

- Zašto Isusova djela nazivamo čudima? (Neka od njih nadilaze uobičajene prirodne mogućnosti i otkrivaju Božje djelovanje.)
- Zašto Isus ne čini čuda? (Ne čini ih radi popularnosti, divljenja ili predstave.)
- Što nam čudima želi pokazati? (Novi, bolji svijet – kraljevstvo Božje.)
- Koja je prema tekstu „ulaznica“ u taj svijet? (Vjera.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

PUT ISUSOVA ČUDA

Čudo nije predstava, nego znak koji vodi prema vjeri i kraljevstvu Božjem.

Kršćanski naglasak: Isusova čuda nisu čarolija ni predstava. Ona su znakovi Božje blizine: Isus vidi čovjekovu nevolju, pomaže, oslobađa od zla, bolesti, straha i smrti te poziva na vjeru. U njima se već nazire kraljevstvo Božje – novi život u kojem Bog čovjeku daruje spasenje.

Aktivnost 2: Svadba u Kani – prvo znamenje (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će pogledati videozapis o svadbi u Kani Galilejskoj i pročitati biblijski tekst. Svaki par izdvaja tri trenutka: NESTAŠICA – MARIJINA REČENICA – ZNAMENJE. Zatim odgovaraju što se promijenilo nakon Isusova djelovanja i kako učenici reaguju.

Rješenje: Nestašica: ponestaje vina; Marijina rečenica: „Što god vam rekne, učinite!“; znamenje: voda postaje vino; učenici povjeruju u Isusa. Poruka: Isusovo prvo znamenje objavljuje njegovu slavu i budi vjeru.

Isus pretvara vodu u vino; 2:26; Izvor: Duhovna Hrana - Spiritual Food; YouTube

SVADBA U KANI – Iv 2,1–12

Trećeg dana bijaše svadba u Kani Galilejskoj. Bila ondje Isusova majka. Na svadbu bijaše pozvan i Isus i njegovi učenici. Kad ponesta vina, Isusu će njegova majka: »Vina nemaju.« Kaže joj Isus: »Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas!« Nato

će njegova mati poslužiteljima: »Što god vam rekne, učinite!« A bijaše ondje Židovima za čišćenje šest kamenih posuda od po dvije do tri mjere. Kaže Isus poslužiteljima: »Napunite posude vodom!« I napune ih do vrha. Tada im reče: »Zagrabite sada i nosite ravnateljju stola.« Oni odnesu. Kad okusi vodu što posta vinom, a nije znao odakle je – znale su slugе koje zagrabiše vodu – ravnatelj stola pozove zaručnika i kaže mu: »Svaki čovjek stavlja na stol najprije dobro vino, a kad se ponapiju, gore. Ti si čuvao dobro vino sve do sada.« Tako, u Kani Galilejskoj, učini Isus prvo znamenje i objavi svoju slavu te povjerovaše u njega njegovi učenici.

NESTAŠICA – MARIJINA REČENICA – ZNAMENJE

Aktivnost 3: Vjera koja se usuđuje približiti (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pogledati ulomak o bolesnoj ženi i pročitati biblijski tekst. Uloge: čitač, zapisničar, čuvar vremena i izvjestitelj. Skupina traži četiri podatka: koliko dugo žena trpi, što čini, što se događa i koju joj rečenicu Isus govori. Izvjestitelj završava rečenicom: „U ovom čudu vjera se vidi u...“

Rješenje: Žena boluje dvanaest godina; prilazi Isusu i dotiče njegovu haljinu; ozdravlja; Isus kaže: „Kćeri, vjera te tvoja spasila. Idi u miru!“

Isus ozdravlja ženu u subotu; 1:40; Izvor: Film Isus; YouTube

OZDRAVLJENJE ZGRBLJENE ŽENE U SUBOTU – Lk 13,10-17

Jedne je subote naučavao u nekoj sinagogi.

Kad eto žene koja je osamnaest godina imala duha bolesti. Bila je zgrbljena i nikako se nije mogla uspraviti.

Kad je Isus opazi, dozva je i reče joj: “Ženo, oslobođena si svoje bolesti!”

I položi na nju ruke, a ona se umah uspravi i poče slaviti Boga. Nadstojnik sinagoge – ozlovoljen što je Isus u subotu izliječio – govoraše mnoštvu: “Šest je dana u koje treba raditi! U te dakle dane dolazite i liječite se, a ne u dan subotni!”

Odgovori mu Gospodar: “Licemjeri! Ne driješi li svaki od vas u subotu svoga vola ili magarca od jasala da ga vodi na vodu?

Nije li dakle i ovu kćer Abrahamovu, koju Sotona sveza evo osamnaest je već godina, trebalo odriješiti od tih spona u dan subotni?”

Na te Njegove riječi postidješe se svi protivnici Njegovi, a sav se narod radovaše zbog svega čime se On proslavio.

Radni predložak:

ULOGA	ŠTO RADE?	BILJEŠKA
ČITAČ	1. Koliko dugo žena trpi? 2. Što čini? 3. Što se događa? 4. Koju joj rečenicu Isus govori?	
ZAPISNIČAR		
ČUVAR VREMENA		
IZVJESTITELJ		
U ovom čudu vjera se vidi u...		

Aktivnost 4: Ne boj se! Samo vjeruj (individualni rad, 7 minuta)

Učenici će pogledati videozapis o Jairovoj kćeri i pročitati biblijski tekst. Na kartici dovršavaju tri rečenice: „Jair moli Isusa jer...“; „Isus mu govori...“; „Na kraju se događa...“. Zatim zaokružuju riječ koja najbolje opisuje Jairovu kušnju: STRAH – LJUTNJA – RAVNODUŠNOST – DOSADA.

Rješenje: Jair moli jer mu kći umire; Isus govori: „Ne boj se! Samo vjeruj...“; djevojčica ustaje. Najprimjerenija riječ: STRAH, koji Isus usmjerava prema vjeri.

Isus oživljava Jairovu kći; 2:07; Izvor: Film Isus; YouTube

OŽIVLJAVANJE JAIROVE KĆERI – Lk 8,40–42.49–56

Na povratku Isusa dočeka mnoštvo jer su ga svi željno iščekivali. I gle, dođe čovjek, ime mu Jair, koji bijaše predstojnik sinagoge. Baci se Isusu pred noge i stane ga moliti da dođe u njegovu kuću. Imaše kćer jedinicu, otprilike od dvanaest godina, koja umiraše. Dok je onamo išao, mnoštvo ga guralo odasvud. Dok je on još govorio, eto jednoga od nadstojnikovih s porukom: »Umrkla ti kći, ne muči više Učitelja.« Čuo to Isus pa mu reče: »Ne boj se! Samo vjeruj i ona će se spasiti!« Uđe u kuću, ali nikomu ne dopusti da s njim uđe osim Petra, Ivana, Jakova i djetetova oca i majke. A svi plakahu i žalovahu za njom. A on im reče: »Ne plačite! Nije umrla, nego spava!« No oni mu se podsmjehivahu znajući da je umrla. On je uhvati za ruku i povika: »Dijete, ustani!« I povrati joj se duh i umah ustade, a on naredi da joj dadu jesti. Njezini se roditelji začudiše, a on zapovjedi da nikome ne reknu što se dogodilo.

Jair moli Isusa jer...

Isus mu govori...

Na kraju se događa...

STRAH – LJUTNJA – RAVNODUŠNOST – DOSADA

Aktivnost 5: Petar između povjerenja i straha (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će pogledati videozapis o tome kako Isus hoda po vodi i pročitati biblijski tekst. U tablicu upisuju dva trenutka: KADA PETAR VJERUJE i KADA GA SVLADA STRAH. Na kraju u jednoj rečenici objašnjavaju što Isusova pružena ruka govori o njegovu odnosu prema Petru.

Rješenje: Vjeruje: izlazi iz lađe i ide prema Isusu; strah: gleda vjetar, počinje tonuti; Isusova ruka pokazuje pomoć i spašavanje čovjeka koji mu se obraća.

Isus hoda po vodi; 1:53; Izvor: YouTube

NAPOMENA: Dostupan je hrvatski prijevod!

ISUS HODA PO VODI – Mt 14,22–33

I odmah prisili učenike da uđu u lađu i da se prebace prijeko dok on otpusti mnoštvo. A pošto otpusti mnoštvo, uziđe na goru, nasamo, da se pomoli. Uvečer bijaše ondje sam. Lađa se već mnogo stadija bila otisnula od kraja, šibana valovima. Bijaše protivan vjetar. O četvrtoj noćnoj straži dođe on k njima hodeći po moru. A učenici, ugledavši ga kako hodi po moru, prestrašeni rekoše: »Utvara!« I od straha kriknuše. Isus im odmah progovori: »Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!« Petar prihvati i reče: »Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi da dođem k tebi po vodi!« A on mu reče: »Dođi!« I Petar siđe s lađe te, hodeći po vodi, pođe k Isusu. Ali kad spazi vjetar, poplaši se, počne tonuti te krikne: »Gospodine, spasi me!« Isus odmah pruži ruku, dohvati ga i kaže mu: »Malovjerni, zašto si posumnjao?« Kad uđoše u lađu, utihnu vjetar. A oni na lađi poklone mu se ničice govoreći: »Uistinu, ti si Sin Božji!«

Radni predložak:

TRENUTAK	ŠTO PETAR ČINI?
KADA VJERUJE	_____
KADA GA SVLADA STRAH	_____

Što Isusova pružena ruka govori o njegovu odnosu prema Petru?

Aktivnost 6: Sažaljenje koje vraća nadu (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pogledati videozapis o oživiljenju sina udovice iz Naina i pročitati biblijski tekst o tome. Svaka skupina će tvrdnjom potkrijepiti četiri pojma: MAJČINA BOL → ISUSOVA REAKCIJA → ISUSOVA RIJEČ → ODGOVOR LJUDI. Na kraju objašnjavaju zašto je važna rečenica „Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom“.

Rješenje: Majčina bol: izgubila je sina jedinca; Isusova reakcija: sažali se i prilazi; riječ: „Mladiću, kažem ti, ustani!“; ljudi slave Boga. Isusovo čudo polazi od suosjećanja s čovjekom.

Isus oživljava sina udovice iz Naina; 2:09; Izvor: YouTube

OŽIVLJENJE SINA UDOVICE IZ NAINA – Lk 7,11–17

Nakon toga uputi se Isus u grad zvani Nain. Pratili ga njegovi učenici i silan svijet. Kad se približi gradskim vratima, gle, upravo su iznosili mrtvac, sina jedinca u majke, majke udovice. Pratilo ju mnogo naroda iz grada. Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom i reče joj: »Ne plači!« Pristupi zatim, dotače se nosila; nosioci stadoše, a on reče: »Mladiću, kažem ti, ustani!« I mrtvac se podiže i progovori, a on ga dade njegovoj majci. Sve obuze strah te slavljahu Boga govoreći: »Prorok velik usta među nama! Pohodi Bog narod svoj!« I proširi se taj glas o njemu po svoj Judeji i po svoj okolici.

Radni predložak:

POJAM	TVRDNJA
MAJČINA BOL	_____
ISUSOVA REAKCIJA	_____
ISUSOVA RIJEČ	_____
ODGOVOR LJUDI	_____

Zašto je važna rečenica „Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom“

Aktivnost 7: Tko je taj? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pogledati videozapis o stišanoj oluji i pročitati biblijski tekst. Zatim odgovaraju na tri kratka pitanja: Što ugrožava učenike? Kako Isus reagira? Koje pitanje ljudi postavljaju na kraju? Učenik posljednje pitanje preoblikuje u jednu tvrdnju o Isusu.

Rješenje: Ugrožava ih žestok vihor i valovi; Isus zapovijeda vjetrovima i moru; pitaju: „Tko je taj...?“ Moguća tvrdnja: Isus pokazuje vlast nad prirodom i poziva učenike iz straha u povjerenje.

Isus stišava oluju; 1:50; Izvor: Film Isus; YouTube

ISUS STIŠAVA OLUJU – Mt 8,23–27

Kad uđe u lađu, pođoše za njim njegovi učenici. I gle, žestok vihor nasta na moru tako da lađu prekrivahu valovi. A on je spavao. Oni pristupiše i probudiše ga govoreći: »Gospodine, spasi, pogibosmo!« Kaže im: »Što ste plašljivi, malovjerni?« Tada ustade i zaprijeti vjetrovima i moru te nasta velika utiha. A ljudi su u čudu pitali: »Tko je taj da mu se i vjetrovi i more pokoravaju?«

Što ugrožava učenike?

Kako Isus reagira?

Koje pitanje ljudi postavljaju na kraju?

Aktivnost 8: Dajte im vi jesti (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pogledati videozapis o čudesnom umnažanju kruha i ribe i pročitati biblijski tekst. Skupine dobivaju četiri broja: 5 – 2 – 12 – 5000. Trebaju uz svaki broj napisati što znači u događaju, a zatim pronaći rečenicu koja pokazuje da Isus uključuje učenike u pomoć mnoštvu.

Rješenje: 5 kruhova; 2 ribe; 12 košara preteklih ulomaka; oko 5000 muškaraca, osim žena i djece. Rečenica: „Dajte im vi jesti.“ Poruka: Isus vidi potrebu, blagoslivlja dar i uključuje učenike u brigu za druge.

Čudesno umnažanje kruha i ribe; 2:18; Izvor: Film Isus; YouTube

ISUS HRANI PET TISUĆA LJUDI – Mt 14,13–21

Kad je Isus to čuo, povuče se odande lađom na samotno mjesto, u osamu. Dočuo to narod pa pohrli pješice za njim iz gradova. Kad on iziđe, vidje silan svijet, sažali mu se nad njim te izliječi njegove bolesnike. Uvečer mu pristupe učenici pa mu reknu: »Pust je ovo kraj i već je kasno. Otpusti dakle svijet: neka odu po selima kupiti hrane.« A Isus im reče: »Ne treba da idu, dajte im vi jesti.« Oni mu kažu: »Nemamo ovdje ništa osim pet kruhova i dvije ribe.« A on će im: »Donesite mi ih ovamo.« I zapovjedi da mnoštvo posjeda po travi. On uze pet kruhova i dvije ribe, pogleda na nebo, izreče blagoslov pa razlomi i dade kruhove učenicima, a učenici mnoštvu. I jeli su svi i nasitili se. Od preteklih ulomaka nakupiše dvanaest punih košara. A blagovalo je oko pet tisuća muškaraca, osim žena i djece.

Radni predložak:

BROJ	OBJAŠNJENJE
5	_____
2	_____
12	_____
5000	_____
Rečenica koja pokazuje da Isus uključuje učenike u pomoć mnoštvu:	

Aktivnost 9: Lazare, izlazi! (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će pogledati videozapis i pročitati tekst uskrišenja Lazara iz digitalnog udžbenika. Jedan učenik prati što čini Isus, a drugi što čine ljudi oko njega. Zatim spajaju bilješke i odgovaraju: Koja rečenica u tekstu izravno povezuje vjeru i „slavu Božju“?

Rješenje: Isus: dolazi grobu, traži da se odvali kamen, moli Ocu, poziva Lazara i traži da ga odriješe. Ljudi: odvaljuju kamen i svjedoče događaju. Ključna rečenica: „Budeš li vjerovala, vidjet ćeš slavu Božju.“

Isus oživljava Lazara; 2:18; Izvor: Film Isus; YouTube

NAPOMENA: Dostupan je hrvatski prijevod!

USKRIŠENJE LAZAROVO – Iv 11,38–44

Isus onda, ponovno potresen, pođe grobu. Bila je to pećina, a na nju navaljen kamen. Isus zapovjedi: »Odvalite kamen!« Kaže mu pokojnikova sestra Marta: »Gospodine, već zaudara. Ta četvrti je dan.« Kaže joj Isus: »Nisam li ti rekao: budeš li vjerovala, vidjet ćeš slavu Božju?« Odvališe dakle kamen. A Isus podiže oči i reče: »Oče, hvala ti što si me uslišao. Ja sam znao da me svagda uslišavaš; no rekoh to zbog nazočnog mnoštva: da vjeruju da si

me ti poslao.« Rekavši to povika iza glasa: »Lazare, izlazi!« I mrtvac iziđe, noge mu i ruke bile povezane povojima, a lice omotano ručnikom. Nato Isus reče: »Odriješite ga i pustite neka ide!«

Aktivnost 10: Vjera – ključ za razumijevanje (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će pročitati kratke rečenice iz udžbenika i uz svaku upisati jednu riječ koja opisuje vjeru. Zatim biraju jednu rečenicu i objašnjavaju je svojim riječima bez prepričavanja čuda.

Rješenje: Moguće riječi: povjerenje, hrabrost, oslonac, prihvaćanje, odnos, nada. Važno je da učenik objasni vjeru kao odnos povjerenja prema Bogu, a ne samo kao očekivanje neobičnoga događaja.

RIJEČI O VJERI – udžbenik, str. 49

„Zaista, kažem vam, ako imadnete vjere koliko je zrno gorušičino te reknете ovoj gori: ‘Premjesti se odavde onamo!’, premjestit će se i ništa vam neće biti nemoguće.“ (Mt 17,20)

„Ne boj se! Samo vjeruj...“ (Lk 8,50)

„Vjera te tvoja spasila.“ (Mt 9,22)

„Vjera je, prije svega, korijen života, temeljna odluka kojom spoznajemo i prihvaćamo Boga. Ona je ključ za shvaćanje svega ostalog.“ – papa Benedikt XVI.

Smijemo li moliti za čuda? Naravno. No ne samo moliti, trebaš vjerovati da Bogu ništa nije nemoguće. Zašto ih teško prihvaćamo? Glazba i govor o glazbi nisu isto. Riječima nikada ne možemo dočarati uzvišenost i ljepotu glazbenoga djela. Tek kada ga poslušamo, uviđamo njegovu ljepotu. Ni govor o ljubavi, ma kako lijepo sročен, nije ljubav nego tek blijeda naznaka ljubavi. Tako isto ni Isus nije ono što mi govorimo o njemu. Treba ga pustiti u svoj život, poslušati ga, baciti mu se u zagrljaj... Tada ćeš sve razumjeti. Ne odustaj od čuda vjere. Ne zaboravi snagu vjere.

Naša vjera čini čuda. Isus ih čini da nas podsjeti na to i približi nam ljepotu Božjega kraljevstva.

Aktivnost 11: Osam čuda – što se mijenja? (mješoviti rad, 7 minuta)

Učenici će u paru ili maloj skupini povezati svako obrađeno čudo s početnom nevoljom i promjenom koja se događa. Za dva odabrana čuda dodaju riječ koja opisuje reakciju ljudi nakon susreta s Isusom.

Rješenje: Moguće: Kana – nestašica → obilje / vjera učenika; bolesna žena – bolest → zdravlje / mir; Jairova kći – smrt → život / čuđenje; hod po vodi – strah → spašavanje / vjera; Nain – žalost → život i radost / slavljenje Boga; oluja – opasnost → mir / čuđenje; umnažanje – glad → sitost / zahvalnost; Lazar – smrt → život / vjera.

ČUDO	NEVOLJA / POTREBA	PROMJENA
Kana	_____	_____
Bolesna žena	_____	_____
Jairova kći	_____	_____
Hod po vodi	_____	_____
Nain	_____	_____
Stišana oluja	_____	_____
Umnažanje kruha i ribe	_____	_____
Lazar	_____	_____

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (rad u skupinama, 12 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina dobiva jednu reprodukciju. Najprije promatra djelo kao umjetničku cjelinu, a tek zatim povezuje prikaz s biblijskim događajem. Uloge: promatrač detalja, zapisničar, čuvar vremena i izvjestitelj. Skupine na kraju u jednoj minuti predstavljaju što slika govori o Isusu i čovjekovu odgovoru.

Rješenje: Mogući zajednički zaključak: Umjetnici različitim bojama, svjetlom, pokretima i rasporedom likova naglašavaju Isusa kao središte događaja. Čudo nije prikazano samo kao neobičan trenutak, nego kao susret koji ljudima donosi pomoć, nadu, život i poziv na vjeru.

Informativno o umjetnicima:

Jozo Kljaković (1889.–1969.) bio je hrvatski slikar i majstor fresko-slikarstva. Bio je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i često je slikao biblijske i vjerske teme.

Ivana Čepulić (rođ. 1975. u Zagrebu) hrvatska je akademska slikarica. Diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 2000. godine u klasi Đure Sedera i članica je HDLU-a.

Jacopo Tintoretto (1518./1519.–1594.) bio je jedan od najvažnijih venecijanskih slikara 16. stoljeća. Njegova su djela poznata po snažnom pokretu, dramatičnom svjetlu i biblijskim prizorima.

Ilja Repin (1844.–1930.) bio je istaknuti slikar ruskoga realizma. Slikao je povijesne prizore, portrete i snažne ljudske situacije u kojima je važan izraz osjećaja.

Jan Cornelisz. Vermeyen (oko 1504.–1559.) bio je nizozemsko-flamanski renesansni slikar, portretist i dizajner tapiserija koji je radio i za habsburški dvor.

Autor mozaika Uskrišenje Lazarovo na priloženoj stranici nije naveden. Mozaik se nalazi u bazilici Sant'Apollinare Nuovo u Ravenni, gradu poznatom po ranokršćanskim mozaicima. Ovaj prizor prikazuje rani bizantski mozaik *Uskrsnuće Lazara* nastao u 6. stoljeću

Jozo Kljaković: Čudesni ribolov

Ivana Čepulić: Isus hrani mnoštvo

Uskrišenje Lazarovo, mozaik iz bazilike Sant'Apollinare Nuovo u Ravenni

Jacopo Tintoretto: Krist na Galilejskom moru

Ilya Repin: Uskrsnuće Jairove kćeri

Jan Cornelisz. Vermeyen: Svadba u Kani

Razgovor:

- Kakav je tvoj prvi dojam i kakvo raspoloženje slika stvara? (Odgovori ovise o djelu i osobnom doživljaju.)
- Koje boje i kakvo svjetlo najviše privlače pozornost? (Učenici izdvajaju dominantne boje, kontrast i svjetlo.)
- Kako su raspoređeni likovi i prema komu ili čemu vode pogled? (U većini prikaza kompozicija i geste vode prema Isusu ili središnjem događaju.)
- Koju gestu, pokret ili detalj smatraš najvažnijim? (Primjerice Isusova ruka, kruh, lađa, Lazar, djevojčica, posude na svadbi.)
- Koje Isusovo čudo prepoznajete? (Čudesni ribolov; hranjenje mnoštva; Lazar; hod po vodi; Jairova kći; svadba u Kani.)
- Što umjetničko djelo govori o Isusu i vjeri? (Isus je blizu čovjeku, pomaže i oslobađa; ljudi su pozvani na povjerenje i vjeru.)

Radni predložak:

ULOGA	ŠTO RADIMO?	ŠTO SLIKA GOVORI O ISUSU I ČOVJEKOVU ODGOVORU?
PROMATRAČ DETALJA	Povezujemo prikaz s biblijskim događajem	
ZAPISNIČAR		
ČUVAR VREMENA		
IZVJESTITELJ		

Aktivnost 13: Čudo u četiri kadra *(individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)*

Učenici će odabrati jedno obrađeno Isusovo čudo i u četiri kadra nacrtati: 1. POTREBU / NEVOLJU, 2. SUSRET S ISUSOM, 3. ČUDO / PROMJENU, 4. VJERU / ZAHVALNOST. Ispod svakoga crteža pišu najviše tri riječi. Na kraju dva ili tri učenika kratko objašnjavaju svoj slijed.

Radni predložak:

Odaberi jedno Isusovo čudo. U svakom polju nacrtaj što se događa i ispod napiši najviše tri riječi.

1. POTREBA / NEVOLJA	2. SUSRET S ISUSOM	3. ČUDO / PROMJENA	4. VJERA / ZAHVALNOST

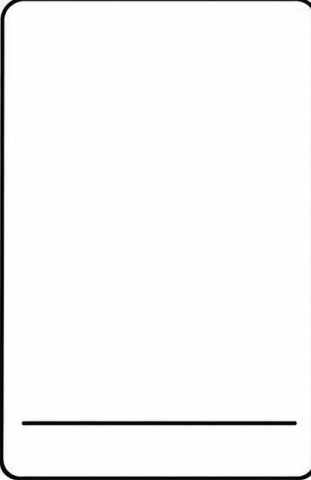
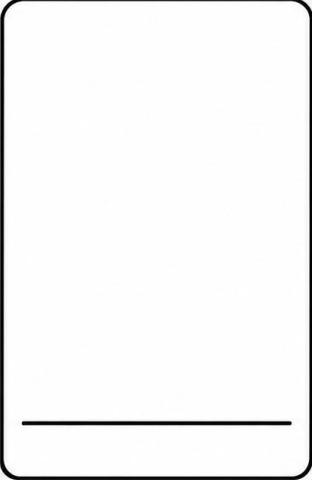
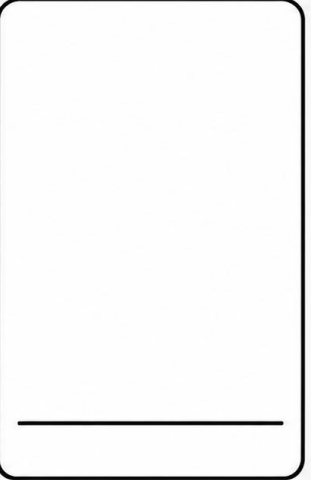
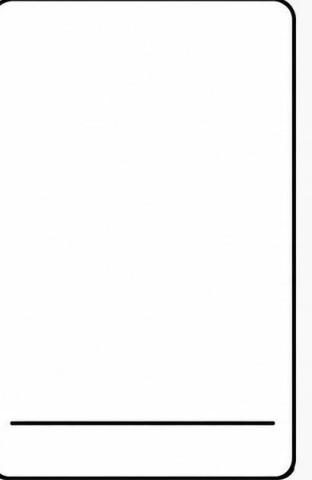

Aktivnost 14: Znak novoga svijeta (individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)

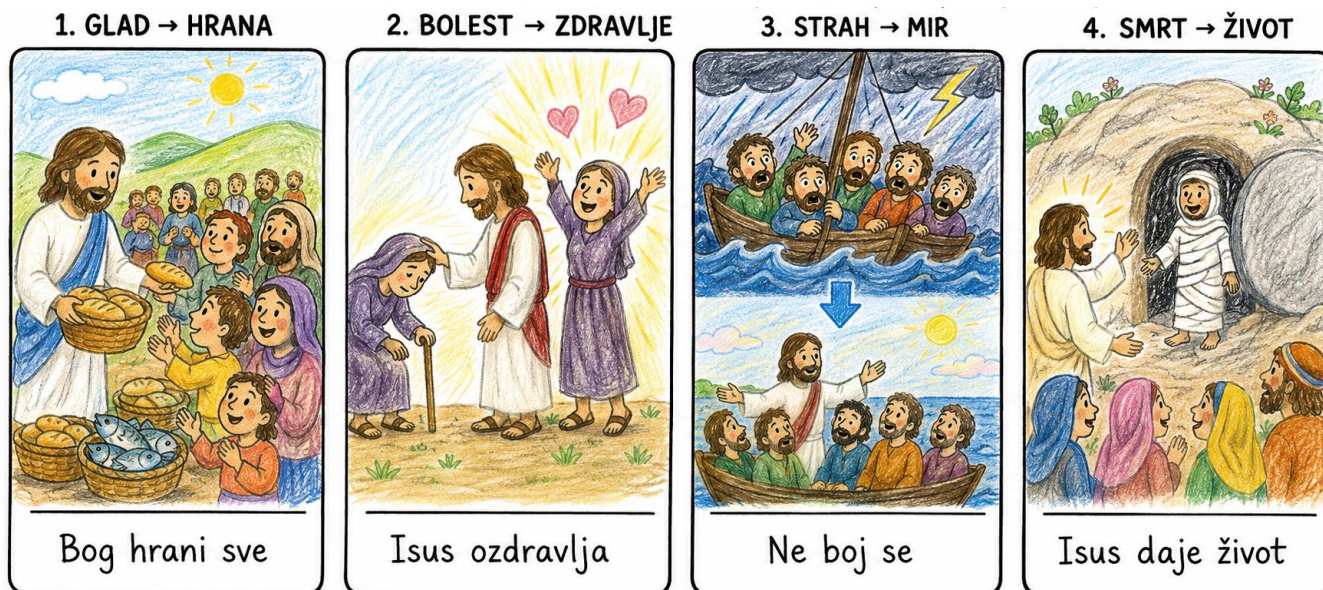
Učenici će u četiri polja nacrtati promjenu koju Isusova čuda pokazuju: GLAD → HRANA; BOLEST → ZDRAVLJE; STRAH → MIR; SMRT → ŽIVOT. Ispod svakoga polja pišu najviše tri riječi poruke. Crtež treba pokazati zašto udžbenik čuda naziva znakovima novoga svijeta.

Radni predložak:

U svakom polju nacrtaj promjenu koju Isusovo čudo pokazuje. Ispod piši najviše tri riječi.

1. GLAD → HRANA	2. BOLEST → ZDRAVLJE	3. STRAH → MIR	4. SMRT → ŽIVOT
			

Isusova čuda su znak kraljevstva Božjega.

Isusova čuda su znak kraljevstva Božjega.

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 6 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Ruka u magli

Tijekom obiteljskog izleta na planini iznenada se spustila gusta magla. Lea više nije vidjela stazu ni planinarski dom prema kojemu su išli. Počela je govoriti da se trebaju vratiti, ali ni put natrag nije mogla razaznati. Otac joj je pružio ruku i rekao: „Ne moraš vidjeti cijeli put. Drži me za ruku i idi korak po korak.“ Lea ga je poslušala. Nekoliko minuta kasnije magla je postala rjeđa i pred njima se pojavio putokaz. Kad su stigli do doma, Lea je rekla: „Nisam znala kamo idem, ali sam znala komu vjerujem.“ Otac se nasmiješio: „Ponekad je upravo to dovoljno za sljedeći korak.“

Razgovor:

- Zašto se Lea ipak nastavila kretati? (Nije vidjela cijeli put, ali je imala povjerenje u oca.)
- S kojim događajem s današnjega sata možeš povezati priču? (Primjerice s Petrom na vodi, Jairom ili riječima „Ne boj se! Samo vjeruj...“)
- Što priča govori o vjeri? (Vjera je povjerenje koje pomaže učiniti sljedeći korak i kada ne razumijemo sve.)

Pouka: Vjera ne znači da uvijek vidimo cijeli put, nego da se pouzdajemo u Boga i u povjerenju činimo sljedeći korak.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnici dopuniti pet rečenica ponuđenim riječima. Svaku riječ smiju upotrijebiti samo jednom.

Rješenje: 1. znakovi; 2. kraljevstvo Božje; 3. pomaže; 4. oslobađa; 5. vjera.

ISUSOVA ČUDA

Ponuđene riječi: OSLOBAĐA – POMAŽE – VJERA – ZNAKOVI – KRALJEVSTVO BOŽJE

1. Isusova čuda su _____ novoga svijeta.

2. Taj novi svijet zovemo _____.

3. Isus čudima _____ ljudima u njihovoj nevolji.
4. Isus čovjeka _____ od zla, straha, bolesti i smrti.
5. Čovjekov odgovor Isusu jest _____.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 72–73 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Učenici odgovaraju T – točno ili N – netočno. Netočne tvrdnje odmah usmeno ispravljaju.

- Isus čini čuda prvenstveno zato da bi izazvao divljenje. (N – čuda su znakovi kraljevstva Božjega i pomoć čovjeku.)
- U Kani učenici nakon znamenja povjeruju u Isusa. (T)
- Isus bolesnoj ženi govori da ju je vjera spasila. (T)
- Petar počinje tonuti kada ga obuzme strah. (T)
- U događaju umnažanja kruha Isus govori učenicima da nemaju nikakvu ulogu. (N – govori im: „Dajte im vi jesti.“)
- Uskrišenje Lazara u tekstu je povezano s vjerom i slavom Božjom. (T)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad ili rad u paru, 8 minuta)

Nedigitalna alternativa: Parovi dobivaju šesnaest kartica: osam naziva čuda i osam kratkih poruka. Pronalaze parove, a zatim jedan izbor obrazlažu u jednoj rečenici.

ČUDO	PORUKA – IZMIJEŠANO
Svadba u Kani	Isus poziva iz straha u povjerenje.
Bolesna žena	Isus vidi glad mnoštva i uključuje učenike u pomoć.
Jairova kći	Isusovo znamenje budi vjeru učenika.
Hod po vodi	Isus vraća život i ljudi slave Boga.
Sin udovice iz Naina	Vjera se usuđuje približiti Isusu.
Stišana oluja	Isus pokazuje vlast nad smrću i poziva na vjeru.
Umnažanje kruha i ribe	Isus donosi mir usred opasnosti.
Lazar	„Ne boj se! Samo vjeruj...“

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minute)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Igra „Zrcalo“: učenici stoje uz klupu. Vjeroučitelj polako napravi četiri jednostavna pokreta bez govora: podigne obje ruke, dotakne ramena, napravi korak u stranu i pljesne jednom. Učenici svaki pokret ponavljaju kao zrcalo. U drugom krugu redosljed se ubrza. Nakon završnog pljeska svi sjednu i nastavljaju rad.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Što znači reći da je čudo „znak“, a ne samo nešto neobično? (Upućuje na Božju blizinu, pomoć i kraljevstvo Božje.)
- Kako vjera može pomoći kada se čovjek boji ili ne vidi rješenje? (Pomaže pouzdati se u Boga i učiniti sljedeći dobar korak.)
- Koje Isusovo čudo ti najbolje pokazuje njegovu brigu za čovjeka? (Odgovori mogu biti različiti uz obrazloženje.)

Sinteza:

Rad u paru. Učenici će osmisлити naslov današnjega sata od točno pet riječi. Naslov mora pokazati da čuda nisu samo neobični događaji, nego znakovi dublje stvarnosti. Jedan ili dva para čitaju svoj naslov, a razred kratko provjerava ima li pet riječi i prenosi li poruku sata.

Rješenje: Primjer naslova od pet riječi: „Čuda su znakovi Božjega kraljevstva.“

Zaključak vjeroučitelja: Isusova čuda otkrivaju tko je Isus i kakvo je kraljevstvo Božje. On vidi čovjekovu glad, bolest, strah, tugu i smrt te donosi pomoć, zdravlje, mir i život. Čudo nije samo izvanredan događaj: ono je znak Božje prisutnosti koji čovjeka poziva na vjeru i povjerenje.

Samovrednovanje:

Učenici će u sebi dovršiti jednu od dvije rečenice: „Sada mogu objasniti zašto je Isusovo čudo znak...“ ili „Još mi treba jedno pojašnjenje o...“. Tko želi, može rečenicu kratko podijeliti s razredom; ostali je zadržavaju za sebe.

Sada mogu objasniti zašto je Isusovo čudo znak...

Još mi treba jedno pojašnjenje o...

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 72–73.

Ili:

Učenici će odabrati jedno Isusovo čudo i u pet rečenica napisati: nevolja – Isusovo djelovanje – promjena – reakcija ljudi – poruka za vjeru.

Izborna domaća zadaća: Učenici će tijekom tjedna uočiti jedan događaj u kojem je nečija pomoć drugomu donijela nadu i opisati ga jednom rečenicom.

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti što u svojim djelima pokazuješ da Bog ne

prolazi pokraj naše nevolje. Daj nam vjeru kada se bojimo, zahvalnost kada primamo dobro i otvorene oči za potrebe drugih. Neka nas Tvoja čuda vode prema većem povjerenju u Tebe i prema djelima ljubavi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	9 minuta
Aktivnost 2: Svadba u Kani – prvo znamenje	6 minuta
Aktivnost 7: Tko je taj?	5 minuta
Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti	6 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Završni dio	7 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti zašto Isusova čuda nazivamo znakovima kraljevstva Božjega?
- ☐ Mogu li navesti zašto Isus ne čini čuda radi popularnosti ili predstave?
- ☐ Mogu li na najmanje tri primjera povezati čudo s čovjekovom nevoljom i promjenom koju Isus donosi?
- ☐ Mogu li objasniti značenje rečenica „Ne boj se! Samo vjeruj...” i „Vjera te tvoja spasila“?
- ☐ Mogu li prepoznati poruku čuda u Kani, stišane oluje, umnažanja kruha i jednoga uskrišenja?
- ☐ Mogu li na umjetničkoj reprodukciji opisati likove, boje, pokret i poruku biblijskoga događaja?